

**Международна класификация
Национална класификация (БДС 16114-85)**

Клас 1

Експлозивни

Клас 1

Взривни вещества

- 1.1
Взривни вещества и изделия, опасни от взрив на масата им
- 1.2
Взривни вещества и изделия с невзривяваща се маса, но създаващи опасност от разпръскване
- 1.3
Взривни вещества и изделия с невзривяваща се маса, създаващи опасност от пожар, незначителна опасност от взрив, без или с опасност от разпръскване
- 1.4
Взривни вещества и изделия, които не представляват значителна опасност
- 1.5
Много нечувствителни взривни вещества и изделия

Предупредителни знаци за опасност

Клас 2

Газове - сгъстени, втечнени или разтворени под налягане

Клас 2

Газове - сгъстени, втечнени или разтворени под налягане

- 2.1
Негорими, неотровни газове
- 2.2
Отровни газове
- 2.3
Горими газове
- 2.4
Горивни, отровни газове

Предупредителни знаци за опасност

Клас 3

Запалителни течности

Клас 3

Леснозапалими течности

- 3.1
Особено опасни леснозапалими течности
- 3.2
Постоянно опасни леснозапалими течности
- 3.3
Леснозапалими течности, опасни при повишена температура

Предупредителни знаци за опасност

Клас 4

Запалителни вещества

Клас 4

Леснозапалими вещества

- 4.1
Леснозапалими твърди вещества
- 4.2
Самозапалими твърди вещества
- 4.3
Самозапалващи се вещества
- 4.3
Опасни при навлажняване
- 4.3
Вещества, отделящи горими газове при въздействие с вода

Предупредителни знаци за опасност

Клас 5

Окисляващи вещества и органични прекиси

Клас 5

Окисляващи вещества и органични прекиси

	5.1
Окисляващи вещества	5.1
Окисляващи вещества	5.2
Органични прекиси	5.2
Органични прекиси	5.2

Предупредителни знаци за опасност

Клас 6

Отровни (токсични) вещества

Клас 6

Отровни (токсични) вещества и инфекциозни вещества

	6.1
Отровни вещества	6.1
Летливи отровни вещества	6.2
Инфекциозни вещества	6.2
Нелетливи отровни вещества	6.3
Инфекциозни вещества	6.3

Предупредителни знаци за опасност

Клас 7

Радиоактивни материали

Клас 7

Радиоактивни вещества

Предупредителни знаци за опасност

Клас 8

Корозивни вещества

Клас 8

Разяждащи и корозивни вещества

	8.1
Вещества, притежаващи киселинни свойства	8.2
Вещества, притежаващи основни (алкални) свойства	8.3
Разни разяждащи и корозивни вещества	8.3

Предупредителни знаци за опасност

Клас 9

Други опасни вещества

Клас 9

Други опасни вещества

	9.1
Вещества, които не могат да бъдат отнесени по своите опасни свойства към други класове	9.2
Вещества с относително ниска степен на транспортна опасност	

Предупредителни знаци за опасност

1. Законови разпоредби относно превоз на опасни товари.

Сертификационни правила за опаковки за опасни материали се съдържат в следните законови разпоредби и нормативни документи:

а. Какво представлява ADR?

ADR - Европейска спогодба за международен превоз на опасни товари по шосе, подписана в Женева на 30 септември 1957 г. (Accord europeen en relatif au transport international des marchandises dangereuses). Тази спогодба е ратифицирана от 37-о Народно събрание на Република България със закон на 16 март 1995 г. - ДВ, бр. 28 от 28.03.1995 г., в сила от 12.06.1995 г. издадена от Министерството на транспорта, обн., ДВ, бр. 73 от 18.08.1995 г., попр., бр. 63 от 2.08.2005 г., изм. и доп., бр. 66 от 14.08.2007 г., в сила от 1.01.2005 г.

б. Какво представлява RID?

RID - Правилник за международен железопътен транспорт на опасни товари (Reglement concernant le transport international ferroviaire des marchandises dangereuses). Правилникът представлява приложение I към Единни правила относно договорите за международен превоз на товари по релси (CIM), които са в допълнение Б към Конвенцията за международни железопътни превози (COTIF) от 05.09.1980. Конвенцията е ратифицирана с Указ № 1439 на Държавния съвет, издаден на 8 юни 1982 г. – ДВ, бр. 46 от 1982 г.), в сила за Република България от 01.05.1985 г.

в. Какво представлява IMDG?

IMDG - Международен кодекс за превоз на опасни товари по море (International Maritime Dangerous Goods Code). Това са нормите на Международната морска организация (IMO) и са задължителни във всички страни, членуващи в организацията. Горепосочените норми са разработени от международни експерти съобразно спецификата на даден вид транспорт, въз основа на препоръките на ООН за транспорт на опасни материали. Въведени допълнения към горните правила затегнаха изискванията относно опаковките за превоз на опасни материали. От тях следва, че след 1990.04.30 опаковки, които не са получили знак "UN" не могат да се използват за опаковането и превозването на опасни материали. Тези изисквания се прилагат не само за опаковки, използвани в международен оборот, но също така и при превози на опасни товари с автомобилен и железопътен транспорт в рамките на страната.

2. Какви са опасните материали?

Опасни материали са материали (вещества), които поради своите химични, физични или биологични свойства, могат, в случай на неправилно боравене да доведат до смърт, разстройване на здравето, телесна повреда или материални щети.

3. Класификация на опасни материали.

Опасните материали са разделени в следните класове според техните свойства:

1 – Взривни вещества и предмети

2 – Газове

3 – Запалими течности

4.1 – Твърди запалими вещества, самоактивиращи се вещества и експлозивни десенсибилизирани твърди вещества

4.2 – Самозапалващи се вещества

4.3 – Вещества, които при контакт с вода отделят запалими газове

5.1 – Окисляващи вещества поддържащи горенето

5.2 – Органични прекиси

6.1 – Токсични вещества

6.2 – Заразни вещества

7 – Радиоактивни вещества

8 – Радиоактивни вещества

9 – Други опасни вещества и предмети

4. Кои са опасните товари?

Опасни товари са вещества и изделия, чийто превоз е забранен от спогодбата ADR или е разрешен, но само при условията, посочени в нея. На практика, това означава, че транспортът на опасни товари -

поради необходимостта да се гарантира безопасността на хората и околната среда - е предмет на отделни норми относно допускане на превоза на дадено вещество, неговата класификация, изисквания към опаковката, етикетирането, а също така и изискванията, свързани с превозно средство и изпълнението на превоза.

5. Какво е опасен отпадък?

Опасни отпадъци са отпадъците, които се тълкуват в съответствие с разпоредбите за отпадъците, но съдържащи каквито и да било опасни товари, дефинирани в спогодба ADR. Опасните отпадъци трябва да бъдат транспортирани по същия начин, както опасните товари.

6. Какво е ADR опаковка?

Опаковка това е съд заедно с други конструктивни елементи и материали, необходими за поддържане на защитната функция на този съд по отношение на съдържанието му. Ето защо, спрямо ADR опаковките се прилагат много строги механични и химични изисквания. Основното обозначение определящо издръжливостта на опаковката са буквите X, Y и Z, поставени в кода на опаковката. Те са свързани с опаковъчната група предвидена за всяка опасна стока.

7. Какво е опаковъчна група?

Опаковъчна група означава група, използвана за целите на опаковането, към която определени вещества могат да бъдат отнасяни в зависимост от тяхната степен на опасност.

Значенията на отделните опаковъчни групи са следните:

- Опаковъчна група I: силно опасни вещества;
- Опаковъчна група II: средно (нормално) опасни вещества; и
- Опаковъчна група III: слабо опасни вещества.

Във всички упоменати международни разпоредби може да се намери подробен азбучен списък на разрешени за превоз опасни товари, както и информация за отнасянето им към единот горните класове и изисквания към начина на опаковането.

8. Как е обозначена опаковъчната група върху опаковката?

Опаковъчните групи са обозначени върху опаковката чрез букви, които:

- X – опаковки за вещества от опаковъчни групи I, II и III,
- Y – опаковки за вещества от опаковъчни групи II и III,
- Z – опаковки за вещества от опаковъчна група III.